

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE: Drukkerij Collée, Regulierenwal (Steenderpoort) — TONGEREN — Postчек N° 84855. — Telefoon 12.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel fr. 1,00
Tusschen Allerlei en Provincie-
nieuws, volgens overeenkomst.
KLINGE AANKONDIGINGEN:
Van 1 tot 4 regels fr. 2,50
Elke regel meer fr. 0,75

Zoo voorheen, Zoo nu !

Wanneer men ernstig de moeilijkheden onderzoekt, die ons land na den oorlog heeft ontkomen, en die nu nog zoo zwaar op den economischen toestand drukken, dan is men verbaasd hoe veel anarchie in de gedachten heerscht, hoeveel klachten en hopelooze beschouwingen te berde gebracht worden, door personen die betrekkelijk weinig door de crisis lijden. En welke misnoegdheid, die — in plaats van de inwendige gedachtegang aan de gesproken woorden te beantwoorden, — allicht tot de uiterste maatregelen drijven zou. Maar de bezadigde lippen denken dan dat zulke toestanden er nog wel geweest zijn, en dat men toch langzamerhand weder uit het moeras geraakte.

Zeker wij hebben moeilijke tijden doorgemaakt. Tijdens de oorlogsjaren moest men plooiën voor den geweldigen overheerscher en veel daggan die het ouderlijk huis en de school met veel moeite hadden ingepant, gingen te loor. Indien men den vijand verschaiken kon, indien men beletten kon dat hij de hand legde op hetgeen men aan levensmiddelen bezat, indien men op die of andere manier den Duitscher te behendig was, dan gold dit als verdienste, en werd verteld en voortverteld. Maar zoodoende kwamen deze praktijken in oere en ze woelender voort te namen verdere uitbreiding na het vertrek der vreemdelingen.

De vreemde overheersching is een gevolg van de nederlaag. In zaken zijn er ook nu land overwonnen in 1914. En wat zekere kritiek er ook van danken, we houden staande dat de toestand, in dit opzicht, veel erger had geweest, indien men den eerwiltig wederstand niet geboden had die ons tot vijanden van het Deutsche Rijk maakte. En wij zeggen zulks vooral met het oog op de toekomst. Immers met vrijen doortocht te verliezen kwamen we ook onder de vreemde overheersching, moesten we ook het hoofd voor den overdweliger buigen, had men ook met alle moeilijkheden van bevoorrading, ja veel grootere te kampen. En dan zou men niet in 1918 de overwinningsover gekeerd hebben, die nu de neerlaag verwaagde. Men zou dan tijdens de oorlogsjaren als overwonnen en aanteerd volk geleefd hebben en, zoo ook met dien Nessus-mantel uit den strijd zijn te voor-schijn getreden !

En met zijn breeden blik op het wereldgebouwen sprak de opperbevelhebber Foch dit gewichtig woord : « Je communi me est une maladie des nations vaincues ». — « Het communisme is een ziekte van overwonnen volkeren ». — Alles toont aan dat het wel zoo is : Frankrijk in 1871, Rusland in 1917, Duitsland in 1918, enz. hebben dit ondervonden.

Het dient misschien aan de partijgenooten van doodten, van armen kruisen, van afschaffing van landverdediging herinnerd te worden, dat ze met hun stelsel te vergeefs aan de ongelukkige gevolgen van een nederlaag zoeken te ontsnappen. Die gevolgen dagen onvermijdelijk op na de nederlaag en zooals hooger gezegd, de eerste neerlaag is niet die welke op het slagveld geleden wordt.

Dit dient ernstig aangehouden ook voor hen die tot het uiterste gaan en alles zouden opofferen indien zij konden komen tot ontwapening van ons Land. Ze kunnen het misschien goed meenen, want zooals Herbert Spencer, in 1878 schreef : « Het is duidelijk dat de vorige politiekeer zich niet de moesten en offeringen zou getroosten die hij op zich neemt, indien hij niet in zekeren zin meende dat de hervorming waarvoor hij strijdt, de enig noodzakelijke maatregel is ». Maar dan moet zulke politiekeer toch ook de moeite doen kennis te nemen van de gedachten van anderen, die het belang zijner hervorming loochenen en ze noodlottig noemen.

En wij men allicht de stem der tijdgevoelen versmaadt, geven we hierover een uittreksel uit een redevoering in 1844 in Nederland uitgesproken. Ze is van den alsdan meest geveindden redenaar A. des Amorie van der Hoeven. Ze is getiteld : « Een woord van Opwekking en Bemoediging aan mijnne Landgenooten ». Met daarin den naam van België te plaatsen waar die van Nederland staat, hebt ge een treffend tafereel dat juist op den toestand van ons land past. Holland was nochtans eigenlijk niet in 1830-1839 in den strijd overwonnen geworden maar het had wel een diplomatieke nederlaag geleden, die vooral bleek toen het na langen weerstand toch in 1839 het verdrag der 24 artikelen moest aannemen en de economische crisis een eige ineenstorting van den gulden veroorzaakte. Dat was reeds voldoende om de anarchie in gedachten, die we in de laatste jaren in België gekend hebben te doen geboren worden. En Nederland was toen omringd door landen die economisch gezond bleven en ofschoon de crisis er in 1848 volgden ! In elk geval men leze eens het onderstaande stuk : « Veranderde gemoedstemming », en men zal zeker het bovenstaande gemakkelijk begrip ; Zoo was het voorheen,

zoo is het nu : De geschiedenis herhaalt zich.

VERANDERDE GEMOEDSTEMMING.

Er was een tijd en elk uwer kan zich dien gemakkelijk herinneren ; ik spreek niet van verloopene eeuwen ; herroep slechts de jaren 1831 en 1832 voor uwen geest ! er was een tijd, waarin de lof van Oud-Nederland op aller tongen zweefde. Wel waren de dagen bang de uitsichten donker ; wel was menig onderhaat vooral beledend en met zorg beleden ; wel stonden wij allen, aan ons zelve overgelaten, misnoodig door onze bondgenooten vergezeld door onze naburen, soms van alle zijden bedreigd en bestookt ; maar toch bleef het hart ons hoog bij de gedachte aan Vorst en Vaderland. Wij waren er trotsch op inwoners van Noord-Nederland te zijn. Als het geliefde volklied werd aangeheven, glnstende in elks oog de traan der vreugde. En de spreker die in uw midden optrad, had de snar die leders hart bevoogd nauwelijks doen trillen, of deze zelfde gehoorzaal davende van de luide teelzuidingen zijner hoorders ! En nu... hoe is dat alles omgekeerd ! Waar men komt, hoort men bittere klachten. Wrevel of misnoegdheid staat op elks gelaat te lezen. In de gezellige kringen worden de aangedregheden des vaderlands niet ter sprake gebracht, of een stortvloed van verwijtingen en bezwaren spoelt alle genoegen der verkeerige weg. De grondwet, de volksvertegenwoordiging, het geliefd Vorstenhuis, de geheele inrichting van Kerk en Staat, het hooger en lager onderwijs, de kunsten, de wetenschappen de letterkunde is er wel iets dat de algemeene berisping ontgaat ? Het is naar de taal van sommigen te oordeelen, het is met Nederland gedaan. Geheel vervallen van den rang, dien het eertijds onder de volkeren bekleedde, uitgemeerd ontzenuwd, in traagheid en werkloosheid verzonken, rust er van Nederlands voormalige grootheid zelfs geen schaduw meer !

Kunt gij het ontkennen, mijnne Hoorders ! dat zoodanig de stemming is van velen onder landgenooten ? En zoudt gij u daarover niet met mij verontrusten ? Zou het u geen belangrijk teken des tijds schijnen te zijn ?

De hooggestemde lofspreken, die wij ons zelve nog voor weinig jaren toezwaaiden, hadden ons duizelig gemaakt. Al stond het in onze macht wij zouden niemand willen opwekken, om opnieuw die schelle stormroep te steken. Wij hebben ons zelve genoeg geroemd en geprezen, en het werd tijd, hoor tijd dat wij eindelijk de oogen openden voor de goederen die ons dreigden, de lasten, die ons drukten, de gebreken, die ons aankleefden, de dwalingen die ons bevroochden. Maar zullen wij nu tot een ander uiterste vervallen ? Zullen wij, blind voor het goede, dat we beschielden, voor het lofwaaardige dat ons bijbleef, voor de lichtstraal die in den donkeren nacht ons tegenblinken, niets rudem en bij en in ons zien, dan wat kwaad, verkeerd en onheilspellend is ? Zoo zou de laatste dwaling licht erger dan de eerste zijn. Een natie, die aan zichzelf ver wanhoopt, smelt haaren ondorgang te gemoet.

A. des Amorie van der Hoeven.

Buitenlandsche Politiek

Inleiding. — Italië heeft sedert de twintig laatste jaren de aandacht van Europa dikwijls gaande gemaakt. De wereld is nog niet aan het einde zijner verbazing gekomen. Waar liggen de oorzaken, de zwaartepunten van Italië's internationaal streven sedert meer dan een halve eeuw ? Dit enigszins poging toe te lichten is het doel van enkele artikelen, waarmede we vandaag een aanvang maken.

I. EUROPA NA DEN FRANSCH-DUITSCHEN OORLOG VAN 1870 TOT 1900.

Door de zegespraal op Frankrijk was Duitsland tot een keizerrijk uitgegroeid en was verzevenlijkt, wat Frankrijk sedert honderd jaren had willen voorkomen, namelijk de éénmaking van het Deutsche rijk. Rusland was nog niet de betrekkelijk onmachtige staat van na den Russisch-Japanesch oorlog (1905), en leed in de beste verstandhouding met Duitsland.

Oostenrijk-Hongarië kwam in derde positie, maar had zich nog niet in den Balkan kunnen vestigen, terwijl Italië een ondergeschikte rol speelde.

Wat wij heden noemen : Yoego-Slavie, Roemenië Bulgarië, kortom het Balkan-schiereiland hoorde toe aan Turkij's hulten een klein zaider gedeelte dat onafhankelijk Griekenland uitmaakte Roemenië bestond uit twee zelfstandige, bijna onafhankelijke vorstendommen : Walachië en Moldavië.

De politieke bekommelingen van Bismarck — de politiemann van Europa — waren onder meer : Rusland's vriendschap behouden ; Oostenrijk-Hongarië in Duitsch vaarwater brengen ovenals Italië, ten einde Frankrijk te isoleren.

Het groot proces dat zich na 1870 ontzielden op de geestelijke toezichting

der Turken uit het Balkangebied, met het inzicht, natuurlijk zoveel mogelijk de ontruisde plaats in te nemen.

G.S.
De groote verovering-baan, langs dien kant uit, was ongetwijfeld Rusland, dat zich een weg naar de Middellandsche Zee banen wilde.

In zijn drang naar het Zuiden zou het voortdurend op den weerstand van Oostenrijk-Hongarië stuiten... dat zelf in den Balkan vooruitdringen wilde.

Bismarck ontbond door Engeland, zou paal en perk aan den voormarsch van Rusland stellen op het Congres van Berlijn (1878). Hier werd om bepaald dat Turkije moest astand doen van Bosnië en Herzegovina, ten voordeele van Oostenrijk-Hongarië.

Hier werden de eerste banden, gelegd van den Tweebond Duitschland — Oostenrijk, die in 1883, door de toetreding van Italië, in den beruchten Driebond (Triple Alliance of Triplets) zou omvormd worden.

HOE KWAM ITALIE IN DEN DRIEBOND ?

Italië's verzuchtingen waren en zijn het nog heden, althans gedeeltelijk :

1) Uitbreiding langs de Balkan.
2) Bezetting der Adriatische Zee, waartoe de aanhechting van Dalmatië en zoo mogelijk het kanaal van Otranto, noodig waren. (Dit laatste heeft voor Italië dezelfde beteekenis als de zeegte van Gibraltar voor Engeland).

3) De door Oostenrijk veroverde Italiaansche provinciën opnieuw bemachtigen wat aanleiding gegeven heeft tot een overbodig en blijvend « irrelentisme » (1).

4) Groeivenden invloed krijgen in de Middellandsche Zee en in het N. van Afrika. Om de drie eerste punten van dit programma te verwezenlijken, zou het voortdurend op den weerstand van Oostenrijk-Hongarië stuiten en het is wel amussins ongrijpbaar dat twee rivaliserende landen samen met een derde in één bondgenootschap verenigd werden.

Italië liet dan ook voor de hand, dat het meer was om wille van Duitschland zeve dat de toetreding van Italië verkregen werd en ziehier op welke wijze :

De overwinning van Duitschland op Frankrijk in 1870 had op Italië groeten indruk verwekt en stilaan richtte het de blikken naar de overwinnaars, wat door de Roomsche geestelijkheid met afkeurend oog aanzien werd.

In 1873 reist Victor Emmanuel naar Berlijn en Weenen. Bismarck verklaart dat, in geval van oorlog tusschen Italië en Frankrijk, Duitschland aan de zijde van Italië staan zal.

In 1875 ontvangt de Oostenrijksche keizer wederom den koning van Italië.

In 1878 (Congres v. Berlijn) ze hooger) deed Bismarck aan den Italiënschen afgevaardigde Prinetti uitschijnen dat Tunis het gewenschte brokje voor Italië in Afrika was ; « Engeland heeft Cyprus genomen, zegt hij, waarom zoudt u Tunis niet bemachtigen ? »

In 1882 echter loopt Frankrijk met het protectoraat over Tunis weg, en nu was het met de Fransch-Italiaansche trekkingen uit.

In 1883 komt Italië in den Driebond (Geheim verdrag dat in de drie kan elarigen ondergebracht werd en eerst in 1888 gedeeltelijk bekend gemaakt).

Engeland, dat in die jaren in 't geheel geen vriend van Frankrijk was, kon zijn vreugde over dit toetreden niet verborgen en gaf zelfs in toezicht dat Engeland's bijtreding vroeg of laat zelfs niet uitgesloten was.

Vanaf het jaar 1900 zal de kaart keeren. Twee gebeurtenissen van Europeesch belang grijpen plaats : de troonsbestijning van Edward VII in Engeland en de aanstelling van Delessé als minister van Frankrijk's buitenlandse zaken. Wat die ommekeer zijn zal is voor een volgende bijdrage.

V.G.

(1) Provincie irredenta beteekent niet hevrilde provincie. Alle streken van Oostenrijk waar Italiaansch gesproken wordt werden op 10 Sept. 1919 door het Verdrag van St-Germain en Laye aan Italië afgestaan.

Alles wat België doet dient afgokend ! Alles wat het niet doet brengt eveneens afeuring !

Dat zou men waarlijk zeggen als men zekere bladen leest. We vinden daar weer een voorbeeld van in een blad uit onze streck, « De Bilzenaar » van 7 Sept. 1935. In de derde kolom van gezegd nummer leest men :

« De lezer herinnert zich hoe 't Jettig » ge (!) België partij koos voor 't sterke » Italië, den brutalen verdrukker, tegen » 't zwakke Abessinië, door een aangeno- » men bestelling oorlogswapenen niet te » laten leven aan Abessinië. Een smet » die eeuwige op België's naam kleeft. De » onbeschaamdheid van België gaat nog » verder ».

Maar in het hoofdartikel van het nummer van 31 Augustus heeft hetzelfde blad verklaard :

« Wij aanzien een gewapende aanval van » Abessinië als een misdad. De oorlog is » een onrechtvaardige oorlog en wij wen- » schen noch rechtstreeks, noch onrecht- » streeks eraan mee te doen ».

Maar die onthouding is juist de politiek door België gevolgd, wanneer het den wapenuitvoer verbood, 't is de politiek der onzijdigheid die voor een klein land te be- griepen is vooral indien men oordeelt zo- als « De Bilzenaar », die in zijn hoofd- artikel van 7 September trecht te bewijzen dat voor België « een leger nuttelos is ».

Maar we moeten er hetzelfde blad op wijzen dat België niet zoo onbeholpen ge- staan heeft ten opzichte van Ethioopië of Abessinië, als men ons van uit Bilzen wil oon gelooven.

Ten eerste indien ons land wapens ge- veerd heeft, — want het heeft er al ge- veerd, — dan was dit mogelijk dank aan het bestaan van onze wapenfabrieke, en die zou verdwijnen als het land geen leger had. En dan vooral, België levente aan Ethiopische officieren om de troepen te onder- richten. Die officieren ook zouden in Bel- gië niet bestaan, zoo men bij ons een leger had. Maar betoekent dat iets of niets ?

« De Bilzenaar » zelf zal antwoorden. In zijn artikel over International Politiek van 21 Augustus schreef dat blad :

« Abessinië is niet zoo weerloos als som- » migen het voorstellen. De Negus is om- » geven van een uitstekenden staf techni- » sche raadgevers waarin vooral de Zwe- » den de hoofdrol spelen. Het wapen- » is voor Abessinië een zware handicap ze- » ker, financieel althans, want de weelde- » rig tiende contrabanda wordt duurder » betaald, wat echter niet helpt dat er ook » de modernste moontuigen als snelvuur- » kanonnen en mitrailjeuzen kant en klaar » staan, Lanushen de grenzen van Ita- » lië en Somaliëland en Eritrea hielden Bel- » gische ingenieurs, bij middel van dyna- » mie de divisieren af en laten den dorsti- » gen Italianen de droge beddingen ».

Het leger werd door Belgische en Zwed- » sche officieren heringericht en zoveel » mogelijk aan de vereischen der moderne » oorlogen aangepast ».

Zoo zegt de « Bilzenaar » zelf. Dus Bel- gië heeft wel iets aan Ethiopie gekend, veel zelfs, indien men de eien verklaring van « Bilzenaar » mag gelooven.

DE TENTOONSTELLING VAN BRUSSEL.

Door we het nu toch hebben over de ver- leerde voorlichting door « De Bilzenaar » aan zijn le oes gegeven moeten we ook even stil blijven bij zijn beschouwingen over de Tentoonstelling van Brussel, die hij spot- tend noemt de « Tentoonstelling van Max- ke ». Maar dat is veel eer geven aan Bur- gemeester Max ! Weet het blad dan nu nog niet dat zijn campagne tegen de tentoon- stelling nuttelos is, en in zijn plaats zou- den we ons wel wachten de eer van het welgelukken daarvan aan M. Max toe te schrijven wiens houding ten opzichte van de Vlamingen we afkeuren. De tentoonstel- ling lukte omdat ze lukken moest. « De Postrijder » heeft dat doen voorzien, waar we schreeven dat zelfs half blinden er wil- den lozenen, en dat een campagne daar- tegen niet nutteloos kon. En het is wel zoo geweest. De tentoonstelling heeft nu er dan tien miljoen bezoekers gehad, of aardig duizend per dag. Men bedenke, dat is elken dag bijna het getal der Elzebede- vaanders. Men heeft te Maastricht, bij voor- beeld, zeer goed de zuigkracht der brussel- sche tentoonstelling van treesteld. P. omen die het kunnen weten hebben ons ver- klaard dat de bezoekers der Maastrichtsche merk- waardigheden dit jaar fel verminderd wa- ren en zij zagen een der oorzaken in de be- zoeken aan de Brusselsche Tentoonstelling. Meer nog, de dienst der radio-tuinen heeft er dit jaar wel honderd minder bezoekers in te richten dan het vorig jaar. Al naar door, ter wille van den vloed der reizigers naar Brussel.

En die heelde stroom van reizigers die vermosd van marcheren en kijken in de tentoonstelling touwkeert, moet ten niet aanzien worden als met kwaad inzicht daar- heen trokde, zoals « De Bilzenaar ». Het wil doen gelooven. We overdragen niet. Immers na geschreven te hebben op de eerste bladzijde van zijn nummer van 31 Aug. dat men van de Tentoonstelling moet wezblijven « om het schandige en on- zedelijke » kritiseert « De Bilzenaar » de K. A. J. of Kajtjotes, en... het kunstelijk Onderwijzers-Verbond, omdat ze hun Con- gres in de Tentoonstelling hielden. En op bladzijden 2 en 3 onder de hoofdingen Tongeren en Beringen kringen de Kajtjotes en de kristen onderwijzers de volle laag van plaatselijke correspondenten, om dezelfde reden : ze hebben hun Congres in de Brusselsche Tentoonstelling gehouden !

En Kardinaal Van Roey en andere bis- choppen en hooge geestelijken waren op het Kajtjotescongres aanwezig. En de hoe- ge overheden die het Congres der Christen Onderwijzers bijwoonden hebben zich toch ook niet vergist. Het spreekwoord zegt : « Wanneer gij tot de slotom komt dat ale- man zich vergist, behalve gij zelf, denk dan dat gij zelf ongelijk hebt ! » Indien « De Bilzenaar » bij zijn eigen lezers een onderzoek instelde, zou hij verwonderd zijn, hoeveel er onder hen reeds naar de Brus- selsche Tentoonstelling geweest zijn !

DE VEEMARKTEN VAN BELGIË TIJDENS DE MAAND AUGUSTUS.

Vergelijking. — De bloed eener veem- markt is te wijten aan de streck waarvan de het emporium dienstelt en aan de nabij- heid van een groot verbruikcentrum.

Vandaar de bloei der markten van Cur- ighem wegens de bevoorrading van het grootste verbruikcentrum van het land, namelijk de Brusselsche agglomeratie met bijna een miljoen inwoners, dan ook die van Gent en Antwerpen. De markt van Tongeren dankt haar grooten bloei als zijde de afzmarkt van Haspengouw en de bevoorradingplaats van de Luiksche ag- glomeratie die meer dan 300 000 inwoners telt.

Gelijk in meer dan een statistiek schuilt in de onze een factor, die de vergelijking bezwaart, namelijk de opname van biggen en schapen met het groote hoornvee in één « globaal » cijfer. Maar men denke aan de indexcijfers, waarvoor men ook over dit bezwaar heenstapt, waarin de index der ver- doring van groote heruoedigheden als brood en kolen niet hooger in aanmerking komt dan die van zerp of zelfs van bor- stels ! Wij hebben overigens een dubbele verontschuldiging, namelijk wij hebben voor alle markten de cijfers niet onafz- ondelijk de verschillende soorten van dieren aan te geven, die te koop worden aangebo- den, en daarenboven onze tabel zou te ingewikkeld worden.

Voor Curighem waar veel geslacht veer wordt aangevoerd, hebben we niet alleen de levende maar ook de geslachte dieren in onze statistiek opgenomen. Onze cijfers geven het totaal voor vijf weken van 28 Juli tot 1 September.

Onze tabel leert in elk geval een voor- name zaak : De voorraad van de groote Tongersche markten is voordelig niet al- leen voor de inwoners der stad, maar voor heel de streck, zelfs voor onze heel pro- vincie. Indedaan op de Tongersche markten zijn de koopers zeker de gewenschte dien- te vinden en de landbouwers w ten dat ze op de gewenschte koopers zullen ont- moeten.

G.S.

Tabel der voornaamste veemarkten van België (28 Juli — 1 Sept.)

Markten	Getal stuks	Getal stuks vee
Curoghem	20	40.877
Tongeren	5	18.859
Gent	5	16.123
Hasselt	4	7.418
Thienen	4	5.939
Antwerpen	17	5.251
Brugge	5	3.475
St-Niklaas	5	2.878
Hannuit	5	2.751
Namen	10	2.713
Geraardsbergen	5	1.867
Kortrijk	5	1.816
Diest	1	477
Turnhout	1	367

Men gelieve aart te merken dat voor de twee laatste steden het slechts een maan- delijksche markt geldt. De cijfers voor Has- selt en Thienen zouden hooger zijn, naar de gegevens van de week van 26 Aug. — 1 Sept. ontbreken ons, bij het opmaken der tabel. De rangorde blijft echter onverand- erd.

Oudheidkunde.

DE ONDERGROND TE TONGEREN.

De aardlagen. — De goepende lange fran- chers lieten toe op verscheidene plaatsen een blik op den Tongerschen ondergrond te werpen, en dit is met allen belangrijk voor de oudheidkunde maar ook voor de geolo- gie. Zekere doorsneden waren bijzonder in- teressant namelijk op den Elderenweg waar wij de noordige lagen opnamen om op schied in een glazen bekken een dankt die ze voor- stelling van de opvolgende lagen te geven. Zoo ook op den Bilzenweg, waar we over een zeker aantal steden van intere- sante lagen opnamen. In den ondergrond van Tongeren ontmoet men de opvolgende aardlagen van het depositie-tuinen der geologen met den naam van Tongriaan be- stempt en dat volgens de aanwezige be- stande fossielen tot den obsoenen behoort. Deze Koken, die Leiffossilen, p. 545-505). Onder den loidende fossielen tellt men, on- der andere, de turritella, de cerithium, de pectunculus obovatus, enz. Ze behooren tot de vroeger levende weekdieren, die reeds zoo lang door de zowateren zijn neergezet, dat ze verstand zijn. Uit de lagen op den Elderenweg en op Bilzenste- weg ontmoet hebben we reeds en deze neerzettingen bewaard, die als net ware het overwogen aandeel van het terrain vormden. Voor een zeker getal der schelp- jes was het proces der versteening niet voltrokken, zooals men uit onze monsters zien kan.

De Zee te Tongeren. — Kwam dan de Zee tot Tongeren, vraagt men wellicht nieuwsgierig. Ongetwijfeld, maar in de geolo- gische tijden, dus duizenden jaren eer er een mensch leefde. Er was dus toen geen kwastie van een aaraanhooping als die van Beukenberg (verkeerdijk de c- Zee)